

דף כז.

עין משפט א.

יו"ד סימן שפ סעיף כג

בג. ההולך ממקום למקום לסחורה, ושמע שמועה קרובה, אם יכול למעט שלא לעשות שום עסק באותה העיר, מוטב; ואם לאו, שאם לא יקנה באתה העיר לא ימצא, יקנה לצורך הדרך דברים שיש בהם חיי נפש.

עין משפט ב.

יו"ד סימן שעה סעיף א

א. משנקבר ונגמר סתימת הקבר מתחילה האבילות^ז אבל אינו חולץ מנעליו עד שיגיע לביתו, והיום נהגו לחלוץ מנעליו אחר סתימת הגולל.

עין משפט ג.ה.

יו"ד סימן ת סעיף א

א. ב. דברים שבפרהסיא אסורים בשבת, וצריך ללבוש מנעליו ולזקוף המטה מכפייתה ולא ללבוש בגד קרוע^ק.

א. ג. תלמוד תורה הוי דבר שבצינעא ואסור^ר, אבל לחזור הפרשה כיון שחייב אדם להשלים פרשיותיו עם הצבור הוי כקורא את שמע ומותר.

א. ד. קראו לאבל לעלות לתורה ביום שבת צריך לעלות שאם אינו עולה הוי דבר שבפרהסיא ואסור. ר"ת היו קוראים אותו בכל פעם שלישי ואירע בו אבילות ולא קראו החזן ועלה הוא בעצמו, ואמר כיון שהורגל

ז. מברייתא מו"ק כ"ו ע"א.

ק. האבל צריך להחליף בגדי חול וילבש בגדי שבת דהוי פרהסיא, ובפרט אם האבל כל השנה כולה נוהג לכבד השבת כדין. ברכי יוסף.

ר. כתב הרש"ל דאבל שיום מילת בנו בשבת אין לו לעלות לתורה, אע"פ שנהגו במקצת מקומות שאבי הבן הוי חיוב לעלות ביום מילת בנו, מ"מ לא מקרי פרהסיא אם אינו עולה. באר הגולה אות ה'.

חתן תורה שאירע לו אבילות יכול להפטר מחתן תורה. ברכי יוסף. וכן ש"ץ שרגיל לקרוא בתורה אם הוא אבל לא יקרא, שיכול להשמט וללכת לבית כנסת אחרת, שם. אם לא שזה שעת הדחק ואין ביכנ"ס אחר ואינו יכול להשמט, יש להתיר לו בשעת הדחק לקרוא. שם בברכי יוסף.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

לקרותו שלישי בכל שבת הרואה שאינו עולה אומר בשביל אבילות הוא נמנע והוי דבר שבפרהסיא.

הגה: כהן שהוא אבל ואין כהן אחר בבית כנסת מותר לקרותו, אבל בענין אחר אסור.

עין משפט ו.ז.ז. יו"ד סימן שפז פעיף א ב

א. האבל חייב בכפיית המטה, ובשעת שינה ואכילה יושב על מטה כפויה וכל היום יושב על גבי קרקע, וכן המנחמים אינם רשאים אלא ע"ג קרקע.

ב. היום לא נהגו בכפיית המטה ש משום שיאמרו העכו"ם שזה כישוף, ואין המטות שלנו עשויות כמטות שלהן כדי שיהיה ניכר בהם הכפייה.

עין משפט כ.ל.מ. יו"ד סימן שעח פעיף ז

ז. אין אומרים שמועה ואגדה בבית האבל אלא יושבים ודוממים.

עין משפט ע. יו"ד סימן תא פעיף א

א. אין מניחים המטה ברחוב בחול המועד שלא להרגיל ההספד, חוץ מלכבוד ת"ח.

או"ח סימן תקמו פעיף א

א. חוה"מ אסור בהספד ותענית א ואין מוליכין את המת לבית הקברות עד שהכל יהיה מתוקן ב.

ש. והמיקל לא הפסיד, בפרט בדורות אלו חלושי המזג אין כאן חומרא לישון ע"ג הקרקע. ברכי יוסף.

ת. מברייתא במו"ק כ"ז ע"א. וכת"ק שם.

א. ממשנה מו"ק כ"ז, והנשבע להתענות בחוה"מ השבועה חלה.

והמתענה תענית חלום בחוה"מ צריך לשבת בתענית אח"כ על תעניתו. כה"ח אות א'-ב'.

ב. שאם יוליכו לשם קודם ירבו בהספד.

עין משפט פ. יו"ד סימן שנה סעיף א

א. אין מניחין מטה של אשה ברחובה של עיר מפני הכבוד. אבל ללוותה אין חילוק בין איש לאשה.³

עין משפט ר. יו"ד סימן שנה סעיף א

א. בראשונה היו מגלים פני עשירים ומכסים פני עניים, מפני שמשחירים בשנת בצורת, והיו עניים חיים מתביישים. התקינו שיהיו מכסים פני הכל.

דף כז:

עין משפט א. יו"ד סימן שנה סעיף א.ב

א. נהגו לקבור בבגדים לבנים.
ב. האיש אינו קושר וכורך האשה משום הרהור, אבל אשה קושרת האיש.^ד

עין משפט ב.ג.ד. יו"ד סימן תא סעיף ה

ב. נשים בחול המועד מענות, דהיינו שכולן עונות כאחת; אבל לא מטפחות, דהיינו להכות כף על כף. בראש חדש, חנוכה ופורים, מענות ומטפחות, אבל לא מקוננות, דהיינו שאחת מדברת וכולן עונות אחריה. נקבר המת, לא מענות ולא מטפחות; והני מילי לאינש דעלמא, אבל לתלמיד חכם, בין בחול המועד בין בראש חדש, חנוכה ופורים, מענות ומקוננות כדרכן בחול; והני מילי בפניו, אבל שלא בפניו, לא. ויום שמועה, אפילו רחוקה, כפניו דמי.

ג. כ"כ הט"ז בס"ק א'.

ד. דאין בה הרהור כל כך. ש"ך.

עין משפט ה. יו"ד סימן שעו פעיף א

א. אין המנחמים רשאים לפתוח עד שיפתח האבל תחלה^ה. והאבל מיסב בראש, וכיון שנענע בראשו^ו נפטרם ממנו ואינם רשאים לישב אצלו.

הגה: אין האבל או החולה חייבים לעמוד אפי' מפני הנשיא.

עין משפט ו.ז. יו"ד סימן שעו פעיף א

עין בסעיף הקודם

יו"ד סימן שעו פעיף ב

ב. הבא לכבד חבירו ולקום מפניו אומר לו שב אלא א"כ הוא אבל או חולה^ז דמשמע שב באבילות שלך או שב בחולי שלך.

הגה: לא יאמר אדם לא נפרעתי כפי מעשי וכיוצא בזה, שאל יפתח אדם פיו לשטן^ח.

הגה: לא יאמר לאבל מה לך לעשות כי א"א לשנות, שזהו כגידוף^ט דמשמע הא אם אפשר לשנות היה עושה אלא יקבל עליו גזירת השם יתברך מאהבה.

עין משפט ז.ט. יו"ד סימן שעו פעיף א

א. האבל אסור לו לאכול משלו בסעודה הראשונה^י, אבל בסעודה שניה מותר אפי' ביום הראשון. ומצוה על שכניו שיאכילוהו משלהם.

ה. מימרא דר"י במו"ק דף כ"ח ע"ב, ומטעם זה האבלים פותחים ואומרים "ברוך דיין האמת", ב"י בשם הרמב"ן.

ו. כיון שהוא אסור בשאילת שלום מנענע בראשו.

ז. מימרא דר"י שם בדף כ"ז ע"ב, וכיון שאבל חייב בכל המצוות עומד מפני חכם או זקן רק שאין אומרים לו שב, שאבל חייב בכל המצוות. וכתב הברכי יוסף מזה גם בט' באב חייבים בקימה והידור.

ח. בהגהת אלפסי בפ' מי שמתו. וגמ' ריש פ"ג דברכות.

ט. היינו אותם האבלים האומרים לאבל אל תצער עצמך כי מה לך לעשות דמן הראוי להיות כרצון השם יתברך ולא כרצון האדם. ט"ז.

י. נלמד מיחזקאל במו"ק כ"ז ע"ב.

עין משפט י.כ. יו"ד סימן שמג סעיף א

א. מת בעיר כל בני העיר אסורין במלאכה^כ, וכל הרואה מת ואינו מלווהו עד שיהיה לו כל צורכו בן נדוי הוא, מ"מ אם יש חברא קדישא שמטפלים מותר, אבל בשעת הוצאת המת הכל בטלים.

יו"ד סימן שסא סעיף ב

ב. ד. במה דברים אמורים שמבטלים ת"ת היינו ללוות המת, אבל כל זמן שמוטל לקברו אין מבטלין בשבילו ת"ת אם יש חברה קדישא המטפלין בצורכו.

ג. ה. בשעת הוצאת המת מבטלין מכל שאר מלאכות ובזה לא מחלקין בין קרי ותני ללא קרי ותני, ורק לענין ביטול ת"ת יש חילוק בזה.

עין משפט ל.מ. יו"ד סימן שצד סעיף א

א. אין מתקשין על המת יותר מדאי^ל, וכל המתקשה יותר מדאי בוכה על מת אחר רח"ל, אלא שלשה ימים לבכי, שבעה להספד, ושלושים לתספורת ולגיהוץ.

עין משפט נ. יו"ד סימן שצד סעיף ד

ה. ד. כל ג' ימים הראשונים יראה האבל כאילו חרב מונחת לו בין כתפיו, ומשלשה ועד שבעה כאילו חרב זקופה כנגדו בקרן זוית, ומשבעה ועד שלשים כאילו עוברת לפניו בשוק, וכל אותה שנה הדין מתוחה כנגד אותה משפחה, אבל אם נולד בן זכר במשפחה נתרפאה^מ כל המשפחה.

כ. ממור"ק כ"ז ע"ב. והרמב"ן שם.

ל. מימרא דרב יהודה אמר רב במור"ק כ"ז ע"ב.

מ. מירושלמי סוף מו"ק ושם דומה לכיפה של בנין כיון שנתרועעה אבן אחת נתרועעה כולה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com